

Videnskabelig Leder

Ugeskr Læger 2020;183:V205029

Det moderne Ugeskrift for Læger og Danish Medical Journal

Thomas Benfield

Ugeskr Læger 2021;183:V205090

Den 1. maj overtog jeg posten som videnskabelig redaktør. Ugeskrift for Læger og Danish Medical Journal fremstår moderniseret og fagligt velfunderet efter kyndig, innovativ og solid ledelse i professor *Anja Pinborgs* redaktørhænder. Ugeskrift for Læger går ud til knap 32.000 medlemmer og abonnenter og bringer næsten 200 statusartikler og 80 kasuistikker hvert år. Vores engelsksprogede tidsskrift, Danish Medical Journal, bringer hvert år 80 originalartikler. Forudsigelserne for ti år siden var, at de trykte, fysiske tidsskrifter ville forsvinde for udelukkende at blive til elektroniske onlinetidsskrifter. Forudsigelsen har vist sig at være overdreven. Læger foretrækker at have begge muligheder. Ni af ti læger læser det trykte Ugeskrift for Læger, og de fleste læger supplerer med at læse onlineversionen, de to ugentlige nyhedsmail, opslag i sociale medier m.m. Læserne af vores blad er moderne mennesker. Alt synes således at være godt, men træerne vokser som bekendt ikke ind i himlen. Opgaverne i de kommende år er mange for Ugeskrift for Læger og Danish Medical Journal. Tidsskrifternes høje faglighed skal til stadighed vedligeholdes og styrkes, forblive (politisk) uafhængig og samtidig moderniseres yderligere. Udfordringer, som stiller krav til både tidsskrift og forfattere.

Man har i en årrække arbejdet internationalt på at fjerne tidsskrifternes betalingsmure (open access), så de nyeste forskningsresultater umiddelbart blev tilgængelige for fagfællers granskning, kritik og konstruktive spørgsmål. Fundamentet er beskrevet i »Plan S« [1]. Publikationsudgifterne flyttes herved fra de videnskabelige tidsskrifter til forfatterne. Udgifterne til bedømmelse, redigering, opsætning, udbredelse og promovning af videnskabelige artikler er ikke ubetydelige, så det bringer nye udfordringer med sig, da ikke alle forfattere har de fornødne økonomiske ressourcer. Det risikerer at skabe en videnskabelig skævvridning. I den forbindelse er det et privilegium, at Danish Medical Journal i en årrække har været et open access-tidsskrift, hvor publikationsudgifterne endda har være oppebåret af Lægeforeningen for foreningens medlemmer. I løbet af efteråret vil også Ugeskrift for Læger overgå til at være et open access-tidsskrift.

I 2020 lærte mange af os preprint-konceptet at kende, selv om princippet har eksisteret i mere end halvtreds år [2]. Ulempen ved et preprint er naturligvis, at den videnskabelige artikel endnu ikke

er fagfællebedømt og endelig. I nogle tilfælde accepteres preprintet aldrig af et videnskabeligt tidsskrift, og det undgår dermed fagfællebedømmelse. På Ugeskrift for Læger – og Danish Medical Journal i særdeleshed – har vi skullet forholde os til fænomenet. Redaktionen anbefaling er, at man som udgangspunkt *ikke* refererer til et preprint, medmindre der er tungtvejende grunde hertil, ligesom det vil være forfatterens ansvar at sikre, at referencen til et preprint løbende opdateres i manuskriptet.

Aktiv datadeling af kliniske forsøg har været en del af vores publikationspolitik i tre år, men volder stadig mange forfattere kvaler, da man er bekymret for at miste kontrollen over egne data. Der er dog i dag rige muligheder for at beskrive en fornuftig datadelingsplan, hvor man tilgodeser principperne om at tillade uafhængig reproduktion af studieresultater uden at miste kontrollen over egne data [3].

Ungdommen er også Ugeskrift for Lægers fremtid. Bladet får årligt mere end 800 nye læsere. Nye læger er lige så flittige læsere af Ugeskrift for Læger som andre læger, men de læser det anderledes. Faktisk foretrækker nye læger i højere grad den trykte version. På redaktionen er vi meget interesseret i at lære de nye læger at kende for derved at lære de kommende generationer af læsere bedre at kende. Vi vil henvende os mere direkte til de nyuddannede læger gennem et særligt nyhedsbrev og en personlig hilsen, ligesom vi vil invitere yngre læger til en dialog om, hvordan vi skaber et moderne lægevidenskabeligt tidsskrift, som tilgodeser behovene hos fremtidens læger, uden at vi glemmer nutidens læger.

Jeg ser utrolig meget frem til at lede den videnskabelige redaktion i årene fremover sammen med et udsøgt hold af assisterende videnskabelige redaktører.

Korrespondance *Thomas Benfield*, Ugeskrift for Læger/Danish Medical Journal. E-mail: tlb@dadlnet.dk

Interessekonflikter ingen. Forfatterens ICMJE-formularer er tilgængelig sammen med lederen på ugeskriftet.dk

REFERENCER

1. <https://www.coalition-s.org/why-plan-s/> (27. jun 2021).
2. Cobb M. The prehistory of biology preprints: A forgotten experiment from the 1960s. *PLoS Biol* 2017;15:e2003995.
3. www.icmje.org/recommendations/browse/publishing-and-editorial-issues/clinical-trial-registration.html (27. jun 2021).